

Advies over de tariefstructuur van de studiegelden in het hoger onderwijs naar aanleiding van de conceptnota hbo5

Vlaamse Onderwijsraad

Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel

T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Adviesvrager: Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Onderwijs op 6 juli 2016

**Uitgebracht door de Raad Hoger Onderwijs op 13 december 2016 met
eenparigheid van stemmen**

Vorbereiding: werkgroep Financiering Hoger Onderwijs op 10 november 2016
onder voorzitterschap van Bert Hoogewijs en afoetsing in de Vlor-commissie hbo5
op 23 november 2016

Dossierbeheerder(s): Isabelle De Ridder

1 Situering

In het antwoord op de adviezen van de Vlor over de conceptnota's hbo5 en lerarenopleiding, vraagt de minister om een bijkomend advies over de tariefstructuur van de studiegelden in het hoger onderwijs, in het bijzonder voor studenten die slechts een klein aantal studiepunten opnemen. De Vlor had de minister in zijn advies over de conceptnota hbo5 gewezen op het probleem dat zich voor deze groep studenten stelt.¹

2 Huidige tariefstructuur

Het studiegeld dat een student betaalt, hangt af van het soort contract, het aantal studiepunten en het statuut van de student (beursgerechtigd of niet). Het studiegeld bestaat uit een vast en een variabel gedeelte (per opgenomen studiepunt). Een niet-beursstudent betaalt 230 euro als vast bedrag en 11 euro per opgenomen studiepunt. Een bijna-beursstudent betaalt hetzelfde vaste bedrag en 4 euro per studiepunt. Een beursstudent betaalt enkel een vast bedrag van 105 euro.

3 Behoud van de huidige tariefstructuur

De Vlor stelt voor om op dit moment de huidige tariefstructuur van de studiegelden in het hoger onderwijs te behouden. Sleutelen aan de tariefstructuur heeft gevolgen voor alle instellingen hoger onderwijs, ook zij die geen hbo5-opleidingen aanbieden. Bovendien staan de stakeholders hoger onderwijs achter dit systeem omdat het eenvormig en eenvoudig is.²

De Vlor is er zich wel van bewust dat zich voor hbo5-studenten twee problemen voordoen:

- 1 Het vast bedrag (230 euro) is vrij hoog voor die studenten die weinig studiepunten opnemen.
Dit is echter ook het geval voor studenten in de professionele bacheloropleidingen die door dezelfde instellingen aangeboden worden. Het kan niet zo zijn dat een professionele bacheloropleiding duurder wordt dan een hbo5-opleiding. Studenten moeten een keuze maken voor een opleiding die aansluit bij hun kennis en vaardigheden en niet voor een opleiding die goedkoper is. Dit zou het geval zijn als het studiegeld voor de hbo5-opleidingen wordt verlaagd (het vast bedrag of de prijs per studiepunt).
- 2 Hbo5-studenten hebben vandaag geen recht op een studietoelage.
Dit zou in de toekomst veranderen volgens de conceptnota hbo5. Als hierbij het huidige toekenningssysteem gehanteerd wordt, dan heeft een student slechts recht op een studietoelage als hij minimaal 27 studiepunten opneemt. In hbo5-opleidingen nemen studenten gemiddeld 27 studiepunten op. Heel wat hbo5-studenten zullen hierdoor dus geen aanspraak kunnen maken op een studietoelage.

---

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de conceptnota 'Uitbouw van het hoger beroepsonderwijs'](#), 26 mei 2016.

² Vlaamse Onderwijsraad, Raad Hoger Onderwijs. [Advies over een vereenvoudigd studiegeldenmechanisme](#). 8 januari 2013.

De Vlor stelt voor dat instellingen hoger onderwijs hieraan op twee manieren tegemoet komen:

- Studentenvoorzieningen komen tussen en instellingen die dit wensen, tekenen een specifiek beleid uit voor alle studenten die tussen de 0 en 27 studiepunten opnemen (en dus geen recht hebben op een studietoelage). Dit criterium moet uiteraard gekoppeld worden aan studentenkenmerken.
- De codex hoger onderwijs (Artikel II.216) voorziet ook de mogelijkheid dat voor minvermogende studenten zonder studiebeurs, instellingen het variabele studiegeld verminderen.

De Vlor stelt de overheid ook voor om op langere termijn structureel voor het hele hoger onderwijs, na te denken over oplossingen voor het hoge studiegeld voor studenten die tussen de 0 en 27 studiepunten opnemen. Bijvoorbeeld door met een plafondbedrag te werken, bekeken over de volledige opleiding. Hierdoor wordt het mogelijk dat studenten de eerste jaren meer betalen en minder in hun 4^e, 5^e of 6^e jaar (bij spreiding van de studies). Dit kan studenten ook aanzetten om de studies te voltooien. Of men zou voor deze studenten het vast bedrag kunnen halveren voor de eerste 30 studiepunten terwijl de prijs per studiepunt behouden blijft. De Vlor adviseert de overheid ook om na te denken over mogelijke studietoelagen voor deze specifieke groep studenten.

4 Adequate financiering

De Vlor merkt bijkomend op dat instellingen ook op een adequate manier moeten gecompenseerd worden voor gedeerde inkomsten van de studiegelden van beursstudenten. Studentenvoorzieningen moeten ook een adequate financiering krijgen om de bijkomende vraag van hbo5-studenten op te vangen: minstens evenveel als een bachelorstudent, namelijk 4,3 euro per studiepunt.

Isabelle De Ridder
secretaris Raad Hoger Onderwijs

Ann De Schepper
voorzitter Raad Hoger Onderwijs